

Utestengt fra festen

Historien er ikke en rett linje hvor det ene følger det andre. Svein Bollings bilder løser opp tiden og lar oss miste fotfestet.

ANMELDELSE

KJETIL RØED

anmeldelse@vl.no

Det er noe knotete og stivt ved Svein Bollings mange kvinneportretter: Robuste sitter de der, som Vigeland-statuer, ganske så mimikkløse. Det er ikke så mye som skjer i disse tradisjonsbundne bildene, tenker jeg, før jeg legger merke til at det er et bord foran kvinnene. På et av bordene står det en kaffekopp, på et annet et vannglass. Det snodige er at de er i ferd med å tippe. Til tross for kvinnes dype ro, trekker altså andre krefter gjennom bildene som en sterk bris: I et av maleriene beveger til og med flammen på et lys seg, mens håret på kvinnen som holder lyset er ubevegelig. Hvilke krefter er det snakk om?

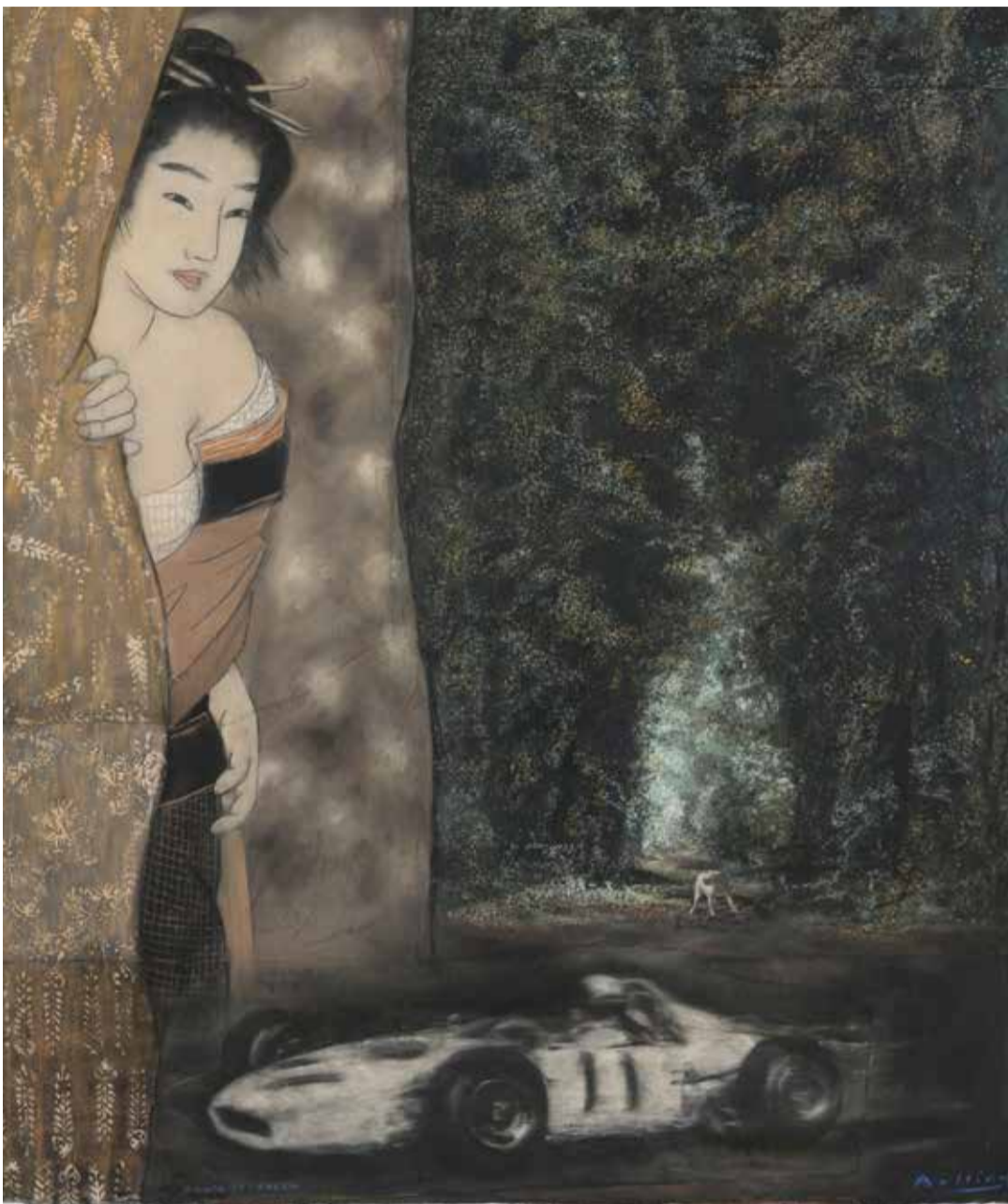
Uromomenter. Når jeg går rundt i *Nye Pasteller (part trois)* ser jeg slike forskyvninger i de fleste bildene.

I et maleri svømmer en gullfisk i løse luften foran en kvinne, som om den var under vann. I et tredje står en teddybjørn foran nok en kvinne, men anatomien minner mer om et vilt dyrs enn et kosedyr. I *Johannes døperen* ser vi den bibelske figuren ruve bak en kvinneskikkelse – som kan være jomfru Maria – men ser vi nærmere etter ligner han mer Frankenstein enn noen døper: Kroppen er lappet og sydd sammen.

Fremmedelementene bryter opp ganske tradisjonelle motiver, men hva er det de egentlig tilfører? Det er ingen svar på gåtene, men det umiddelbare inntrykket av idyll erstattes av noe mørkere, mer uhellsvanget. Er det surrealistiske elementer som lar fantasien spille i symboler med forbindelser til ubevisste impulser? Eller noe helt annet?

Uten fotfeste. Jeg tror Bollings billedverden har med hvordan vi tenker tid å gjøre. Det er naturlig å oppfatte historiens gang som en kronologisk bevegelse hvor det ene følger det andre. Også kunsthistorien betraktes ofte som en rettlinjet bevegelse, hvor man går fra stilregime til stilregime og «legger bak seg» kunstformer, blir ferdig med måter å male på, lage skulptur på.

Dette er trangsynt. Ikke bare fordi det skaper et «korrekt» begrep om hva kunstens utvikling

BLANDING: Svein Bolling gir oss et sammensatt bilde av historien.

Foto: Galleri K

er, men også et begrep om hva samtidskunst er – som voktes av et sett av kjennere som gjerne tjener som portvoktere for den riktige kunsthistorien.

I virkeligheten er historien en langt mer komplisert størrelse hvor gammelt og nytt hele tiden filteres inn i hverandre.

Historiens båt. Den israelske historikeren Yuval Harari skriver i sin siste bok *21 ideer for det 21. århundre* (2018) at menneskeheten har hatt overordnede fortellinger som ledestjerner det siste hundreåret, som kommunisme, fascisme eller rett og slett fremskrittet. Men nå når vi befinner oss i en tid uten store fortellinger, er det ingen åpenbare valg lenger. Hvordan skal vi da danne oss et bilde av hvor historien har ført oss og hva fremtiden bringer?

Vi kan jo la oss drive med strømmen, slik selskapet i båten som seiler nedover elven i Bol-

Kunst

GALLERI K, OSLO
NYE PASTELLER (PART TROIS)

Svein Bolling
 24. august–16. september.

lings *bain de nuit* (2016–2017). Eller vi kan velge å betrakte det fra sidelinjen slik de badende kvinnene i utkanten av maleriet.

Komplisert samtid. *Hund FI racer* (2016–17) tilbyr utstillingens mest fascinerende blick fra sidelinjen. En japansk kvinne titter frem fra et forheng i venstre del av bildet. Rommet hun titter ut i spleises sammen av en racerbil i fart og, i bildets høyre del, en hund i en skoglysning. Hunden – Bollings yndlingsmotiv – knyttes sammen med

1800-tallets japanske grafikk, som igjen hektes på et øyeblikk fra en racerbilkonkurranse. I dette bildet mister vi fotfestet, fordi både stedet og tiden går opp i limingen.

Nye kart. Men å miste fotfeste kan i dette tilfelle føre med seg bevisstgjøring: Når det ikke er noen måte å sette delene sammen på i fellesskap, som Harari påpeker, kan det være mer å hente i å granske fragmentene foran oss fremfor å henfalle til gamle fortellinger.

Å se historiens båt på avstand ekskluderer oss kanskje fra festen, men å drive med strømmen uten å granske kartet er i hvert fall en halsløs geskjeft. Noen ganger må ting bli enda mer fragmentert og uklart før vi finner ut hvor i landskapet vi er og hvor veien går videre.

Skal du se denne utstillingen på Galleri K i Oslo må du skynde deg. Den står kun til søndag.